

PTA-GIDS

Inclusief:

Erratum economie 4x-vwo, november 2024

Toevoeging Frans 4x-vwo, december 2025

Erratum economie 5x-vwo, oktober 2025

Geldig voor:

4 hvx vwo in 2024-2025

5 hvx vwo in 2025-2026

6 hvx vwo in 2026-2027

Inleiding

In deze gids vind je het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor de 4-hvx vwolichting van augustus 2024 van het Herbert Vissers College (HVC). Het schoolexamen bevat zowel de onderdelen die in 4-vwo, als in 5-vwo en 6-vwo worden afgenomen.

Op het Herbert Vissers College wordt jaarlijks het (school)examenreglement en de PTA-gids voor het hele cohort samengesteld.

Dit wordt voor 1 oktober verstrekt of toegezonden aan:

- de kandidaten en hun wettelijk vertegenwoordigers;
- de inspectie

Het kan voorkomen dat het programma of het reglement voor het cohort wijzigt. Wijzigingen worden digitaal gepubliceerd.

Voor de leesbaarheid van het document is ervoor gekozen de mannelijke variant te gebruiken. Overal waar de mannelijke variant staat, kan ook het vrouwelijke equivalent gelezen worden.

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je maakt een verslag over het domein: - Leefomgeving De richtlijnen hiervoor vind je in de quest van aardrijkskunde. Het verslag wordt ingeleverd op de deadline-day in de toetsweek.	Praktische opdracht	30%	ja	9	N.v.t.	SE + CE	Vaardigheden en leefomgeving
SE-2	Je maakt een schriftelijke toets over het domein: Aarde. De richtlijnen hiervoor vind je in de quest.	Schriftelijke Toets	35%	ja	10	90	SE + CE	Aarde
SE-3	Je maakt een schriftelijke toets over de domeinen: Gebieden en Wereld. De richtlijnen hiervoor vind je in de quest.	Schriftelijke Toets	35%	ja	11	90	SE + CE	Gebieden en wereld

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Voor het schoolprogramma wordt gebruik gemaakt van de volgende twee boeken:
 Bedrijfseconomie in balans vwo 2e fase deel 1 (ISBN: 9789462871854)
 Bedrijfseconomie in balans vwo 2e fase deel 2 (ISBN: 9789462871892)

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of EXTRA	Eindtermen
SE-1	H3: Financiële administratie H5: Verzekeren H6: Interest H7: Beleggen H8: Woning H9: Familie H10: Schenken en Erven H11: Starten onderneming H12: Rechtsvormen H13: Organisaties en maatschappij H16: Personeelsbeleid	Schriftelijke toets	10	nee	6	100	SE + CE	A,B,C
SE-2	H17: Investeringsselectie H18: Eigen vermogen H19: Vreemd vermogen H20: Vermogensstructuur H21: Vermogensmarkt H22 t/m 27: Marketing	Schriftelijke toets	15	nee	8	100	SE + CE	C,D, E
SE-3	H28 t/m 31: Financieel beleid	Schriftelijke toets	25	ja	9	100	SE + CE	F
SE-4	H32 t/m 38: Financieel beleid (vervolg)	Schriftelijke toets	25	ja	10	100	SE + CE	F
SE-5	H39 t/m 45: Externe verslaggeving	Schriftelijke toets	25	ja	11	100	SE + CE	G

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je maakt een schriftelijke toets over de onderwerpen: biodiversiteit, ontstaan van het leven, seksualiteit, voortplanting en ontwikkeling van het organisme, en evolutie. De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou.	Schriftelijke Toets	30%	ja	9	90	SE	A13, O6, O8, O9, P4, P5, P6
SE-2	Je maakt een schriftelijke toets over de onderwerpen: eiwitsynthese, moleculaire interactie, DNA-replicatie en de levenscyclus van de cel. De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou.	Schriftelijke Toets	30%	ja	10	90	SE	M1, M4, M5, M6
SE-3	Je maakt een schriftelijke toets over de onderwerpen: beweging door het organisme, waarneming door het organisme, en gedrag en interactie. De stof is te vinden in de boeken van Biologie voor Jou.	Schriftelijke Toets	30%	ja	11	90	SE	O4, O5, O7
SE-4	Je maakt een praktisch dossier van de 2 verslagen van de door jou uitgevoerde practica dit jaar. Ook maak je een verslag van een onderzoek dat je zelf hebt bedacht, opgezet en uitgevoerd. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de boeken van Biologie voor Jou en de quest.	Praktische opdracht	10%	nee	11	N.v.t.	SE	A1 t/m A12, A14, A15, A16, P2, P5

100%

Vak: **Bewegen, sport en maatschappij**

Gelijk aan het PTA van regulier vwo

BSM

schooljaren
4-x vwo 2024-2025
5-x vwo 2025-2026
6-x vwo 2026-2027

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's en HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

1. Het programma bestaat uit alléén een Schoolexamen (SE)

2. Deelname aan de les

BSM is een ervaringsvak. Daarmee wordt bedoeld dat de leerling voldoende aanwezig moet zijn en deel moet nemen aan de lessen, ook bij blessure of herstel van ziekte moeten de leerlingen altijd aanwezig zijn. Er mag maximaal 1 les per periode gemist worden.

De leerling BSM heeft altijd zijn sportkleding mee voor de juiste (weers-)omstandigheden.

Bij te veel afwezigheid kan de leerling het onderdeel niet afsluiten en gaat door naar de inhaalronde. Bij blessures/ziekte wordt er een passende afspraak gemaakt.

3. Beoordeling praktijk

Tijdens de praktijk lessen worden readers uitgedeeld.

Hierin bevindt zich een logboek wat voorafgaande aan het afsluiten van een onderdeel

moet worden ingeleverd. Wanneer dit niet naar behoren wordt ingeleverd zal de leerling automatisch doorgaan naar de inhaalronde. Dit geldt ook voor blessures.

Inhaalmomenten:

1 In de week voor de kerstvakantie

2 In de week voor de 3e SE week.

4. Doubleren

In geval van doubleren kunnen je cijfers blijven staan.

Het vak hoeft niet opnieuw gevolgd te worden. Kies je ervoor om het vak te herkansen dan doe je alle onderdelen van het jaar weer mee met de klas.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Organisatieleer	Schriftelijke toets	7	nee	1, 2	100	SE	C2, C3, C4 en D3
SE-2	Sportgeschiedenis en toekomst.(presentatie)	Praktische opdracht	6	nee	3, 4	n.v.t.	SE	E1, E2, E3 en E4
	Sportgeschiedenis en toekomst.(toets)	Schriftelijke toets	4			100		
SE-3	Spelregelkennis en tactiek	Schriftelijke toets	7	nee	5	50	SE	B1 en C2
SE-4	EHBSO (Praktische handelingen)	Praktische opdracht	3	nee	6, 7	n.v.t.	SE	D1, D2 en D3
	EHBSO (toets)	Schriftelijke toets	4			50		
SE-PO1	Honkbal	Praktische opdracht	5	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B1, C1, C2 en C3
SE-PO2	Basketbal	Praktische opdracht	5	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B5, C1, C2 en C3
SE-PO3	Klimmen	Praktische opdracht	5	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B2, C1, C2 en C3
SE-PO4	Judo	Praktische opdracht	8	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B5, C1, C2 en C3
SE-PO5	Atletiek spring en loop onderdelen	Praktische opdracht	6	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B4, C1,C2 en C3
SE-PO6	Terugslag spel	Praktische opdracht	5	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B1, C1, C2 en C3
SE-PO7	Turnen/ Freerunnen	Praktische opdracht	5	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B2, C1, C2 en C3
SE-PO8	Dansshow	Praktische opdracht	10	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B3, C1, C2, C4, C5 en E2
SE-PO9	Atletiek 2 werp onderdelen	Praktische opdracht	6	nee	1-11	n.v.t.	SE	A, B4, C1, C2 en C3
SE-PO10	Trainingsleer (onderdeel van 2-daagse)	Praktische opdracht	7	nee	1-11	n.v.t.	SE	B, C, E en D
SE-PO11	Organiseren van een sportevenement	Praktische opdracht	7	nee	1-4	n.v.t.	SE	C2, C3 en D3
SE-HD1	Organiseren van een sportevenement, dan wel het voorbereiden en lesgeven aan een andere klas.	Handelingsdeel	nb/nnb	nee	1-4	n.v.t.	SE	C2, C3 en D3
SE-HD2	Sport en maatschappij. Hieronder vallen o.a.: Geven van trainingen op eigen club, helpen bij sportdagen intern en extern, geven lessen aan andere klassen, begeleiden werkweek. Het dient in 6-vwo in de 2de periode afgesloten te worden met een naar behoren (NB)	Handelingsdeel	nb/nnb	nee	1-10	20 uur	SE	Domein: C en E

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je maakt kennis met- en verkent het vak CKV. - Je verkent- en doet onderzoek naar een kunstdiscipline en een maker/kunstenaar - Je maakt een cultureel zelfportret. Dit presenteert je in de toets week. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest.	Praktische opdracht	15%	nee	1	15	SE	A
SE-2	Je maakt kennis met-, onderzoekt en presenteert een praktische opdracht op basis van: - Twee nieuwe kunstdisciplines - Een dimensie - Een maker/ kunstenaar Je presenteert bovenstaande als PO in de toetsweek. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest.	Praktische opdracht	30%	nee	2	N.v.t.	SE	B, C
SE-3	Je maakt kennis met-, onderzoekt en presenteert een praktische opdracht op basis van: - Twee nieuwe kunstdisciplines - Een dimensie - Een maker/ kunstenaar Je presenteert bovenstaande als PO in de toetsweek. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest.	Praktische opdracht	40%	nee	3	N.v.t.	SE	B, C
SE-4	Je doet een culturele activiteit naar keuze. Je geeft een creatieve eindpresentatie over je gehele kunstdossier. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest.	Praktische opdracht	15%	nee	4	N.v.t.	SE	D

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Spreekvaardigheid m.b.t. een literair onderwerp De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B1. Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest	Mondelinge toets	30%	ja	9	30	SE	C2, D1, E1, E2
SE-2	Schrijfvaardigheid m.b.t. een literair onderwerp De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B1. Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest	Schriftelijke Toets	20%	ja	10	90	SE	D1, D2, E1, F
SE-3	Kijk /Luistervaardigheid De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B2. Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest	Kijk- en luistertoets	30%	ja	10	60	SE	B, F
SE-4	Gespreksvaardigheid m.b.t. een literair onderwerp(en) De opdracht wordt uitgevoerd op ERK B2. Alle informatie over deze opdracht is te vinden in de Quest	Mondelinge toets	20%	ja	11	45	SE	C2, D1, E1, E2

100%

Vak:

Economie

ECON

schooljaren

4-x vwo 2024-2025

5-x vwo 2025-2026

6-x vwo 2026-2027

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Erratum 4x-vwo, november 2024

Erratum 5x-vwo, oktober 2025

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Onderzoek en experiment Keuzeonderwerp	Praktische opdracht	10%	nee	9	n.v.t.	SE	J, K
SE-2	Methode: LWEO Lesbrief: Vraag en Aanbod, Marktgedrag, Marktresultaat en Overheidsinvloed	Schriftelijke Toets	30%	ja	9	90	SE	A t/m G
SE-3	Methode: LWEO Lesbrief: Levensloop, Welvaart, Economisch Beleid	Schriftelijke Toets	30%	ja	10	90	SE	A t/m I
SE-4	Methode: LWEO Lesbrief: Levensloop, Vraag en Aanbod, Marktgedrag, Marktresultaat en Overheidsinvloed, Welvaart, Economisch Beleid, Wereldeconomie	Schriftelijke Toets	40% 30%	ja	11	90	SE	A t/m I

60%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.
 * In totaal leest de leerling minimaal 6 literaire Engelse werken gedurende de bovenbouw vwo. Leerlingen kiezen titels uit een lijst of in overleg met de docent; dit betreft werken die gelden als volwassenenliteratuur.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Schrijfvaardigheid + literaire ontwikkeling Je kunt zowel formele correspondentie als zakelijke stukken zoals essays, reviews, artikelen schrijven. In deze stukken kun je reflecteren op de inhoud van min. 3 literaire werken. (ERK: B2)	Schriftelijke Toets	30%	ja	9	90	SE	D1, D2, E1, F
SE-2	Kijk/Luistervaardigheid Je kunt globaal, voorspellend en in detail video- en audiomateriaal in het Engels begrijpen. (ERK: B2/C1)	Kijk- en luistertoets	30%	ja	10	60	SE	B, F
SE-3	Spreken + literaire ontwikkeling Je kunt een thema uit je gelezen Engels werk (min. 2 titels) presenteren en uitleggen hoe dit terugkomt/weerspiegelt in de maatschappij. (ERK: B2)	Mondelinge toets	20%	ja	10	30	SE	C2, D1, E1, E2
SE-4	Gespreksvaardigheid + literatuurgeschiedenis Je kunt in een gesprek een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en de gelezen literaire werken* plaatsen in dit historisch perspectief. Ook kun je je mening geven over je gelezen literaire werken. (ERK: B2)	Mondelinge toets	20%	ja	11	30	SE	C2, D1, E1, E2, E3

100%

Vak: Franse taal en literatuur**FATL**

Frans wordt niet gegeven op HVX, alleen in uitzonderlijke gevallen kan een leerling dit volgen bij regulier VWO op het HVC

schooljaren**4-x vwo 2024-2025****5-x vwo 2025-2026****6-x vwo 2026-2027****Inleiding** Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Toevoeging december 2024

Het Schoolexamen (SE) bestaat uit:

Extensief lezen: 2 schriftelijke toetsen (A)

Schrijfvaardigheid: 2 schriftelijke toetsen (B)

Literatuurgeschiedenis: 1 schriftelijke toets (C)

Kijk- / luistervaardigheid: 1 kijk- en luistertoets (D)

Spreek- en Gespreksvaardigheid: 1 mondelinge toets (MO)

N.B. Bij doubleren vervallen de SE-cijfers van het betreffende leerjaar.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-A1	Extensief lezen Gelezen werk	Schriftelijke toets	5	nee	7	50	SE	E
SE-B1	Schrijfvaardigheid Alle behandelde grammatica	Schriftelijke toets	10	nee	8	50	SE	D
SE-A2	Extensief lezen Gelezen werk	Schriftelijke toets	5	ja	9	50	SE	E
SE-C	Literatuur Literatuur vanaf de 19e eeuw	Schriftelijke toets	10	ja	9	50	SE	E
SE-B2	Schrijfvaardigheid Het schrijven van een zakelijke brief	Schriftelijke toets	20	ja	10	100	SE	D
SE-D	Luister-/kijktoets wordt afgenomen op de landelijke adviesdatum	Kijk- en luistertoets	25	ja	10 of 11	60	SE	B
SE-MO	Spreek- en Gespreksvaardigheidstoets NB Indien het spreekdossier niet is ingeleverd vóór de met de docent afgesproken deadline of als er geen goedkeuring door de docent aan dit dossier is verleend, kan de leerling deze toets niet doen. De leerling zal dan alsnog het spreekdossier moeten inleveren vóór een nieuwe deadline en laten goedkeuren om daarna een herkansing in de herkansingsperiode te benutten.	Mondelinge toets	25	ja	11	15	SE	C
			100					

Vak:

Godsdienst

GD

schooljaren
4-x vwo 2024-2025
5-x vwo 2025-2026
6-x vwo 2026-2027

Inleiding

Het vak godsdienst heeft geen schoolexamen, maar dient voldoende te zijn afgesloten om deel te nemen aan het centraal examen.
Om een voldoende te behalen voor godsdienst moeten de leerlingen in het eindexamenjaar voor de gemaakte praktische opdrachten gemiddeld een 5,5 of hoger scoren. Als een leerling een gemiddeld cijfer van 5,4 of lager heeft, maakt hij of zij een vervangende opdracht. Het cijfer voor deze vervangende opdracht geldt als het nieuwe eindcijfer.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
TTS-1	De leerling verdiept zich in kunstuitingen vanuit verschillende levensbeschouwelijke stromingen en ontwerpt een eigen levensbeschouwelijk symbool Esthetisch competent De leerling verkent uitingen van levensbeschouwingen in cultuur en kunst, waardeert deze en kan zich daarin uitdrukken.	Praktische opdracht	50%	ja	10	N.v.t.	schooleigen	Mijn symbool
TTS-2	De leerling verdiept zich in een eigen gekozen levensbeschouwelijk onderwerp en gebruikt verschillende bronnen als basis voor een verslag. Competent in communicatie en dialoog De leerling luistert naar visies van anderen, reflecteert daarop, verwoordt en verantwoordt de eigen visie tegenover anderen. Hermeneutisch competent De leerling kent, herkent en begrijpt visies op de mens, wereld en God en uitingen daarvan in levensbeschouwelijke tradities en weet deze te waarderen.	Praktische opdracht	50%	ja	11	N.v.t.	schooleigen	Eigen onderzoek

100%

Vak:

Geschiedenis

GES

schooljaren
4-x vwo 2024-2025
5-x vwo 2025-2026
6-x vwo 2026-2027

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je gaat een onderzoeksoopdracht doen naar de kenmerken van de verschillende bestuursvormen in de Oudheid.	Praktische opdracht	5%	nee	9	N.v.t.	SE	A, C
SE-2	Je gaat een verdiepingsopdracht doen bij de HC Steden en Burgers in de Lage Landen. De opdracht gaat over de Gouden Eeuw van Antwerpen.	Praktische opdracht	5%	nee	9	N.v.t.	SE	A, C
SE-3	Je gaat een SE maken over de Tijdvakken 1 t/m 6 + historische context Steden en Burgers in de Lage Landen (1050 – 1700)	Schriftelijke Toets	25%	ja	9	90	CE	A, B
SE-4	Je gaat een onderzoeksoopdracht doen over de gevolgen van de Franse Revolutie.	Praktische opdracht	5%	nee	10	N.v.t.	SE	A, C
SE-5	Je gaat een verdiepingsopdracht doen bij het thema Staatsinrichting. Bovendien sluit de opdracht aan bij DC3 van historische context De Verlichting (1650 – 1900). De opdracht heeft betrekking op het Revolutiejaar 1848	Praktische opdracht	5%	nee	10	N.v.t.	SE	A, C
SE-6	Je gaat een SE maken over de historische context Verlichting (1650 – 1900) + het thema Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie	Schriftelijke Toets	25%	ja	10	90	CE	A, B, D
SE-7	Je gaat een verdiepingsopdracht doen over de invloed van Europese landen in China in de 19e eeuw. Deze opdracht sluit aan bij de historische context (1842 – 2001)	Praktische opdracht	5%	nee	11	N.v.t.	SE	A, C
SE-8	Je gaat een SE maken over: -Tijdvak 9 + 10 -Historische Context Duitsland in Europa (1918 – 1991) -Historische Context China (1842 – 2001)	Schriftelijke Toets	25%	ja	11	120	CE	A, B

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Het Schoolexamen bestaat uit 6 opdrachten (ook wel 'challenges' genoemd).

Elke opdracht bevat een aantal onderdelen van domein A.

De opdrachten bevatten gezamenlijk alle onderdelen van domeinen B t/m F.

De opdrachten bevatten gezamenlijk alle onderdelen van één domein uit G t/m N en één domein uit O t/m R.

De exacte invulling en samenstelling van de opdrachten gaat in overleg en kan verschillen per leerling.

Voor elke kandidaat komen aan de orde:

Vaardigheden, Grondslagen, Informatie, Programmeren, Architectuur, Interactie zoals deze in het nieuwe examenprogramma zijn omschreven.

Dit wordt vertaald naar opdrachten over de werking van de computer, netwerken, internet, programmeren, security, algoritmen, html&css, databases.

Verder kan uit de volgende keuzethema's gekozen worden, waarbij niet alle keuzethema's aangeboden worden:

Algoritmiek, Databases, Netwerken, Security, Maatschappelijke en individuele invloed van informatica. In overleg en rekening houdend met de interesse van de kandidaat wordt een onderwerp gekozen.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-PO1	Opdracht 1: HTML, CSS, Design, Portfolio, website	Praktische opdracht	10	nee	1	n.v.t.	SE	A, C, F
SE-PO2	Opdracht 2: Presentatie over decompositie en security	Praktische opdracht	10	nee	2	n.v.t.	SE	A, C, E, F
SE-PO3	Opdracht 3: Programmeren Algoritmen	Praktische opdracht	10	nee	3	n.v.t.	SE	A, B, D
SE-PO4	Opdracht 4: Datastructuren Objecten	Praktische opdracht	10	nee	4	n.v.t.	SE	A, B
SE-PO5	Opdracht 5: GAME development	Praktische opdracht	10	nee	5	n.v.t.	SE	A, D
SE-PO6	Opdracht 6: Eigen GAME design	Praktische opdracht	10	nee	6	n.v.t.	SE	A, F
SE-PO7	Opdracht 7: Databases SQL	Praktische opdracht	10	nee	7	n.v.t.	SE	A, B, H
SE-PO8	Opdracht 8: Automaten en Physical Computing	Praktische opdracht	10	nee	8	n.v.t.	SE	A, B, H
SE-PO9	Opdracht 9: Security	Praktische opdracht	10	nee	9	n.v.t.	SE	Keuze uit keuzethema G t/m N
SE-PO10	Opdracht 10: Netwerken	Praktische opdracht	10	nee	11	n.v.t.	SE	Keuze uit keuzethema O t/m R

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Praktijk: Je maakt een beeldend werk op basis van: • Een invalshoek naar keuze en • Met betrekking op het thema: Kunst en Leven • Een examenonderwerp. Dit presenteert je in de toets week. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de Quest.	Praktische opdracht	30%	nee	9	N.v.t.	SE	A, B, C
SE-2	Theorie: In deze periode wordt (een deel van) de theorie getoetst. Onderwerpen: • Cultuur van de kerk • Cultuur van het Moderne • Massacultuur De stof en de richtlijnen zijn te vinden in de quest.	Schriftelijke toets	20%	ja	10	90	SE	A, B
SE-3	Praktijk: Je maakt je Meesterwerk op basis van: - Praktijk. Je start in periode 5 met onderzoek naar een kunstvorm, kunstenaar of beeldend werk in relatie tot de examenstof en de theorie. Dit onderzoek is de basis voor je Meesterwerk. Dit lever je in/presenteert je tijdens de toetsweek. - Opgedane theoretische kennis en vaardigheden uit leerjaar 4/5. Richtlijnen hiervoor staan in de Quest.	Praktische opdracht	50%	nee	11	n.v.t.	SE	A, B

100%

Vak: Lichamelijke opvoeding*Gelijk aan het PTA van regulier vwo***LO****schooljaren****4-x vwo 2024-2025****5-x vwo 2025-2026****6-x vwo 2026-2027****Inleiding Het examen bestaat alleen uit een Schoolexamen (SE).**

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden**Domein B** Bewegen**Domein C** Bewegen en regelen**Domein D** Bewegen en gezondheid**Domein E** Bewegen en samenleving.

Het vak LO telt mee voor het examen vwo.

Dat wil zeggen dat alle resultaten van de praktische opdrachten die je in het eindexamenjaar behaalt tijdens de lessen LO, sportoriëntatie, sportdagen of afsluitmomenten, meetellen in de eindbeoordeling.

Wanneer je aan onderstaande voorwaarden voldoet, dan zal de eindbeoordeling met een voldoende of goed worden beoordeeld.

1. Actieve deelname

2. Werkhouding

3. Omgang met klasgenoten en docent

4. Houden aan afspraken

Beoordeling:

Op de website van het HVC vindt je een uitgebreide toelichting over de beoordeling middels een RUBRIC voor het vak LO.

Het gemiddelde van al de behaalde cijfers wordt uiteindelijk omgezet in een letter.

Hierbij is:

O = 5,4 of minder

V = 5,5-7,4

G = 7,5 of meer

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-PO1	Slag en loopspelen, vast onderdeel: softbal.	Praktische opdracht	25	nee	9 & 10	n.v.t.	SE	A, B
SE-PO2	Doelspelen binnen/buiten. Keuze uit de doelspelen: Hockey, voetbal, american football, handbal, basketbal, hakobal	Praktische opdracht	25	nee	9 & 10	n.v.t.	SE	A, B, C
SE-PO3	Terugslag spelen. Keuze uit: Volleybal, short tennis, badminton	Praktische opdracht	25	nee	9 & 10	n.v.t.	SE	A, B, C
SE-PO4	Keuze momenten: Verplicht onderdeel crossfit, verder keuze uit: turnen, atletiek, zelfverdediging en bewegen op muziek	Praktische opdracht	25	nee	11	n.v.t.	SE	A, B, D, E

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Alle handelingsdelen dienen "Naar Behoren" te worden afgesloten.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan HD's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de decaan

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
Handelingsdeel	Je maakt een LOB-portfolio met tenminste de volgende onderdelen: - Verslag van een open dag - Verslag van een gesprek met je decaan - Een CV - Verslag van een keuze activiteit uit de LOB quest	Handelingsdeel	nb/nnb	nee	11	N.v.t.	SE	N.v.t.

Vak:

Maatschappijleer

MAAT

schooljaren
4-x vwo 2024-2025
5-x vwo 2025-2026
6-x vwo 2026-2027

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je leert over de beginselen van de rechtsstaat en de vormgeving en spanningen die komen kijken bij de rechtsstaat in Nederland. Je leert hoe de Nederlandse rechtsstaat zich verhoudt tot andere rechtsstaten in de westerse wereld.	Schriftelijke toets	25%	ja	1	60	SE	Domein B: Rechtsstaat
SE-2	Je leert hoe de structuur van de Nederlandse parlementaire democratie in elkaar steekt. Je leert hoe de parlementaire democratie beïnvloed wordt door de samenleving en welke dilemma's hieraan verbonden zijn. Je leert welke gevolgen de Europese Unie heeft voor de politieke rechten van de Europese burger.	Schriftelijke toets	25%	ja	2	60	SE	Domein C: Parlementaire democratie
SE-3	Je leert over de geschiedenis van de pluriforme samenleving. Je leert hoe de pluriforme samenleving zich verhoudt tot sociaal-economische, politieke en sociaal-culturele vraagstukken in de samenleving. Je leert over de gevolgen van Europese integratie voor de Nederlandse cultuur en identiteit. Je vergelijkt de positie van Nederland en andere Westerse landen op het gebied van migratie.	Schriftelijke toets	25%	ja	3	60	SE	Domein E: Pluriforme samenleving
SE-4	Je leert over de geschiedenis van verzorgingsstaat. Je leert over de kenmerken van de verzorgingsstaat en sociale rechten en plichten die daarbij horen. Je leert hoe de verzorgingsstaat in de praktijk werkt.	Praktische opdracht	25%	ja	4	N.v.t.	SE	Domein D: Verzorgingsstaat

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Methode: Seneca versie 2

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden
 Domein B Vorming (binnen een specifieke context)
 Domein C Verhouding (binnen een specifieke context)
 Domein D Binding (binnen een specifieke context)
 Domein E Verandering (binnen een specifieke context)
 Domein F Analyse van een sociale actualiteit
 Domein G Analyse van een politieke actualiteit (binnen een specifieke context)

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen B1, B2 en B3, C, D, E in combinatie met domein A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- Domein B, Domein F en domein G in combinatie met domein A;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: ook een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Zie ook:

https://www.examenblad.nl/system/files/2023/syllabi/syllabus_maatschappijwetenschappen_vwo_2025_versie_2.pdf

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	SE: Seneca Hoofdstuk 1, 2, 3 & 4 -De samenleving en het individu -De samenleving en verschillen -De samenleving en bindingen -Onderzoeksvaardigheden	Schriftelijke toets	4	ja	4	100	SE	B, C, D, E
SE-2	SE: Seneca Hoofdstuk 7, 8 + Hfdst. 4 -Verhoudingsvraagstuk: Maatschappelijke verschillen -Bindingsvraagstuk: veiligheid en criminaliteit	Schriftelijke toets	5	nee	6	100	SE	A, B, C, D, E
SE-3	SE: Seneca Hoofdstuk 5, 6, 9 + Hfdst. 4 -Politieke theorie -Politieke in de praktijk -Paradigma's -Onderzoeksvaardigheden	Schriftelijke toets	15	ja	8	100	SE	A, B, C, D en bijlage 5
SE-4	SE: Seneca Hoofdstuk 10 & 6.4 + Hfdst. 4 -Natievorming -Besluitvormingsmodellen -Onderzoeksvaardigheden	Schriftelijke toets	20	Ja	9	100	SE	A, D, E & Bijlage 5
SE-5	SE: Seneca Hoofdstuk 11 & 12 + Hfdst. 4 -Modernisering -Machtsverhouding in de wereld	Schriftelijke toets	20	ja	10	100	SE	A, B, C
SE-6	SE: Alle Hoofdstukken Seneca m.u.v. 7 & 8 (alle examenstof) -Alle examenstof/syllabus MAW	Schriftelijke toets	30	ja	11	150	SE	A, B, C, D, E & Bijlage 5
SE-PO1	Praktische opdracht 1. Onderzoeksvaardigheden	Praktische opdracht	5	nee	4	n.v.t.	SE	A, F en G
SE-PO2	Praktische opdracht 2: Internationale betrekkingen/relaties <i>Groepsopdracht</i>	Praktische opdracht	1	nee	7-8	n.v.t.	SE	A, C, F en G

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je maakt een praktische opdracht over een modelstudie. De stof en richtlijnen zijn te vinden in de NOVA-lesboeken en in de opdracht	Praktische opdracht	30%	nee	9	N.v.t.	SE + CE	A, I
SE-2	Je maakt een schriftelijke toets over het onderwerp "geofysica" De stof is te vinden in de NOVA-lesboeken	Schriftelijke Toets	35%	ja	10	60	SE + CE	A, G2
SE-3	Je maakt een schriftelijke toets over het onderwerp "straling en materie" De stof is te vinden in de NOVA-lesboeken	Schriftelijke Toets	35%	ja	11	90	SE + CE	A, E

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Gedocumenteerde schrijfpdracht: beschouwing	Schriftelijke Toets	30%	ja	9	120	SE	A, C, D
SE-2	Debat Je neemt deel aan een debat over een maatschappelijk onderwerp dat gerelateerd is aan het schoolvak Nederlands.	Mondelinge toets	35%	ja	10	45	SE	B, D, F
SE-3	Mondeling literatuur Je neemt deel aan een leeskring waarin je met andere leerlingen in gesprek gaat over de door jullie gelezen literaire werken (12 per persoon, waarvan minimaal 3 historische werken van vóór 1880).	Mondelinge toets	35%	ja	11	30	SE	B, E

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Het Schoolexamen (SE) bestaat uit:

8 Modules elk met eigen eisen

1 Eindopdracht

Verder moeten de logboekregistraties in alle modules als "naar behoren" beoordeeld zijn.

Leerlingen die met een havo-diploma met daarin NLT instromen, ontvangen een vrijstelling voor het programma uit 4-vwo.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1a	Forensisch onderzoek Dossier van de module	Praktische opdracht	5	nee	1	n.v.t.	SE	A, B, E, F
SE-1b	Forensisch onderzoek Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	5	nee	1	50	SE	A, B, E, F
SE-2	Rijden onder invloed Presentatie	Praktische opdracht	10	nee	2	50	SE	A, B, C, D
SE-3a	Ruimte voor de rivier Presentatie	Praktische opdracht	5	nee	3	n.v.t.	SE	A, B, D, F
SE-3b	Ruimte voor de rivier Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	5	nee	3	50	SE	A, B, D, F
SE-4	Moleculaire Gastronomie Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	10	nee	5	50	SE	A, B, D, F
SE-5a	Dynamische modellen Praktische opdracht I (maken van een model en een kort verslag)	Praktische opdracht	3	nee	6	n.v.t.	SE	A, B, E, F
SE-5b	Dynamische modellen Praktische opdracht I (maken van een model en een kort verslag)	Praktische opdracht	3	nee	6	n.v.t.	SE	A, B, E, F
SE-5c	Dynamische modellen Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	4	nee	6	50	SE	A, B, E, F
SE-6	Metten aan melkwegstelsels Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	10	nee	7	50	SE	A, B, C, F
SE-7a	Brandstof voor het leven Verslag van een practicum	Praktische opdracht	5	nee	8	n.v.t.	SE	A, B, D, F
SE-7b	Brandstof voor het leven Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	5	nee	8	50	SE	A, B, D, F
SE-8	Medicijnen: van molecuul tot mens Schriftelijke toets	Schfitelijke toets	12,5	ja	9	50	SE	A, B, D
SE-9	Eindopdracht Schriftelijk verslag inclusief mondelinge presentatie van een zelfuitgevoerd veld- of experimenteel onderzoek of van een ontwerp.	Praktische opdracht	17,5	nee	11	n.v.t.	SE	A

Vak: **Profielwerkstuk**

PWS

schooljaren
4-x vwo 2024-2025
5-x vwo 2025-2026
6-x vwo 2026-2027

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
Cijfer PWS	De handleiding voor het maken van een profielwerkstuk is te vinden via de quest.	Praktische opdracht	33,3% van het combinatiecijfer	ja	11	80 uur	SE	N.v.t.

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je maakt een toets over aspecten uit de hoofdstukken van VWO 4 & 5 + het hoofdstuk over materialen van VWO 6. De stof is te vinden in de NOVA lesboeken	Schriftelijke Toets	40%	ja	9	60	SE + CE	A, B, C
SE-2	Je maakt een toets over analysetechnieken, chemie van het leven & industriële chemie. De stof is te vinden in de NOVA lesboeken	Schriftelijke Toets	30%	ja	10	60	SE + CE	A, B, E, F, G
SE-3	Je doet een experimenteel onderzoek en maakt hier een opdracht bij. Hoe je te werk gaat is te vinden in de NOVA-lesboeken en in de opdracht.	Praktische opdracht	30%	nee	11	60	SE + CE	A, B, C, D

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.
 De bij (*1) genoemde boeken, teksten of gedichten worden gekozen vanaf een vooraf vastgestelde lijst met geschikte titels. Alleen na goedkeuring van de vakdocent kan van deze lijst worden afgeweken.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Je kunt een verslag schrijven in het Spaans op ERK B1 niveau over een Spaans onderwerp m.b.t. politiek, cultuur, geschiedenis etc	Schriftelijke Toets	25%	ja	9	90	SE	K: 1, 2, 3, 7
SE-2	Voortbouwend leesdossier (*1): gebaseerd op boeken, teksten en gedichten op ERK B1/B2 niveau in het Spaans	Mondelinge toets	25%	ja	10	15	SE	K: 1, 2, 3, 4 V: 1, 3
SE-3	Kijk/Luistertoets	Schriftelijke Toets	25%	nee	11	60	SE	K: 1, 2, 3, 5 V: 3
SE-4	Je kunt een presentatie geven in het Spaans op ERK B1+ niveau over een onderwerp gericht op Spanje. (Bijvoorbeeld over literatuur, cultuur, geschiedenis). Het onderwerp stel je vooraf vast met de docent.	Mondelinge toets	25%	ja	11	15	SE	K: 1, 2, 3, 6

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Aanvullende informatie over de eisen waaraan PO's dienen te voldoen ontvangt de leerling van de vakdocent.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Toets keuzeonderwerp: Lineair programmeren Getal & Ruimte 12e Editie boek 2 Hoofdstuk K	Schriftelijke Toets	20%	ja	9	60	SE	F
SE-2	Praktische opdracht: Statistiek met de computer Getal & Ruimte 12e Editie boek 2 Hoofdstuk 7	Praktische opdracht	30%	ja	10	N.v.t.	SE	E
SE-3	Toets basisvaardigheden (Vaardigheden uit H1, H3, H5 en H6) Getal & Ruimte 12e Editie boek 1 en 2	Schriftelijke Toets	50%	ja	11	90	SE	A

100%

Inleiding Alle eenheden volgens het schoolexamenprogramma vindt u in het onderstaande PTA.

Naam	Uitgebreide uitleg	Type toets	weging	Herkansing	SE-periode	Tijdsduur	SE en/of CE of schooleigen	Eindtermen
SE-1	Toets Basisvaardigheden (Vaardigheden uit H1, H2, H4 en H5) Getal & Ruimte 12e Editie	Schriftelijke Toets	40%	ja	9	120	SE	A
SE-2	Toets Keuzeonderwerp Voortgezette integraalrekening Getal & Ruimte 12e Editie	Schriftelijke Toets	20%	ja	10	90	SE	E1
SE-3	Toets H3, H7 en H10 Meetkundige berekeningen Getal & Ruimte 12e Editie	Schriftelijke Toets	40%	ja	11	120	SE	F

100%